

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕМЕРДЖЕНТНІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ ТВАРИН»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н6 «Ветеринарна медицина»
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра	Кафедра інфекційних та інвазійних хвороб
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Карчевська Тетяна Миколаївна, кандидат ветеринарних наук, доцент https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra- infektsijnikh-ta-invazijnikh-khvorob.html Електронна пошта: ktmkp2015@gmail.com Номер телефону: +38(096) 2162241
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Здобувач вищої освіти перед вивченням освітньої компоненти «Емерджентні інфекційні хвороби тварин» повинен володіти матеріалом таких курсів: «Ветеринарна вірусологія», «Ветеринарна мікробіологія», «Ветеринарна імунологія», «Епізоотологія та інфекційні хвороби», «Клінічна діагностика хвороб тварин», «Фізіологія тварин», «Патологічна фізіологія», «Ветеринарна фармакологія», «Патологічна морфологія», «Клінічна патофізіологія», «Гігієна тварин і ветеринарна санітарія», «Основи біобезпеки, біоетики та екології у ветеринарній медицині»
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм

законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/noftg>, <http://surl.li/foccn>

Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів робіт, що передбачені під час вивчення дисципліни.

Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/fobze>. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю).

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність.

Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»

3. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Емерджентні інфекційні хвороби тварин» є формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про природу, закономірності виникнення та поширення емерджентних інфекційних хвороб тварин, їхній вплив на тваринництво, здоров'я людей та біобезпеку. Дисципліна спрямована на засвоєння сучасних методів діагностики, профілактики та контролю емерджентних інфекцій з урахуванням міжнародних стандартів і принципів концепції «Єдине здоров'я» (One Health).

Вивчення дисципліни забезпечує ознайомлення з новітніми досягненнями ветеринарної науки, сучасними підходами до ідентифікації та моніторингу інфекцій, що з'являються у нових географічних регіонах або змінюють свою патогенність. Це дає здобувачам змогу бути готовими до викликів, які постають перед світовою ветеринарною спільнотою.

Дисципліна забезпечує знання про систему міжнародного епізоотичного нагляду (WOAH, FAO, WHO, EC), що дозволяє орієнтуватися у глобальних вимогах до контролю емерджентних хвороб та підвищує мобільність випускників на європейському та світовому ринку праці.

Особлива увага приділяється практичним навичкам – роботі з епізоотологічними даними, аналізу реальних кейсів поширення емерджентних хвороб, розробці планів дій у разі підозри чи спалаху небезпечної інфекції. Це забезпечує готовність майбутніх фахівців ефективно діяти у надзвичайних епізоотичних ситуаціях.

Завдяки вивченню дисципліни студенти здобувають унікальні знання й навички, які користуються високим попитом у державних і приватних ветеринарних структурах, лабораторіях, наукових установах, міжнародних організаціях та у сфері біобезпеки.

Дисципліна «Емерджентні інфекційні хвороби тварин» розширює професійний світогляд майбутніх ветеринарних фахівців, дає змогу усвідомити глобальні ризики для тваринництва й здоров'я людей, формує практичну готовність до роботи в умовах появи нових загроз та забезпечує інтеграцію підготовки здобувачів у міжнародний контекст.

4. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Поняття та класифікація емерджентних інфекцій. Соціально-економічне та ветеринарно-санітарне значення емерджентних хвороб. Ознайомлення з міжнародними базами даних (WOAH, FAO) щодо емерджентних інфекційних хвороб та аналіз економічних наслідків спалахів інфекцій.
- Тема 2. Біологічні та екологічні фактори виникнення і поширення нових інфекцій. Механізми поширення та особливості епізоотичного процесу за емерджентних хвороб. Моделювання поширення емерджентних інфекцій у господарствах.
- Тема 3. Концепція «Єдине здоров'я» (One Health) в контексті емерджентних інфекційних хвороб. Аналіз міждисциплінарної взаємодії ветеринарних, медичних і екологічних служб. Оцінка факторів ризику.
- Тема 4. Епізоотологічні характеристики емерджентних хвороб. SARS-CoV-2 та інші нові коронавіруси. Перехресна інфекція та ризики для людини. Пташиний грип високопатогенний. Нові штами та їх емерджентність.
- Тема 5. Ретровірусні інфекції дрібних жуйних. Нові штами бруцельозу (*Emerging Brucella spp.*) та туберкульозу (*Mycobacterium bovis*, atypical mycobacteria). Клебсієлози та інші резистентні інфекції.
- Тема 6. Грибкові інфекції з новим патогенним потенціалом. Емерджентні вірусні енцефаліти дрібних і великих жуйних.
- Тема 7. Лихоманка Західного Нілу. Вірус Хендра. Епідемічний енцефаломієліт тварин. Нові стафілококові інфекції.
- Тема 8. Методи лабораторної діагностики емерджентних інфекцій. Практичне застосування швидких методів діагностики. Планування профілактики та протиепізоотичних заходів за емерджентних інфекційних хвороб.
- Тема 9. Міжнародні стандарти контролю емерджентних інфекційних хвороб. Організація реагування на спалахи та кризові ситуації. Оцінка ризику та прогнозування поширення нових інфекцій.

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе набути таких результатів навчання:	
знати:	- основні поняття та класифікацію емерджентних і ремерджентних інфекційних хвороб тварин; - біологічні, екологічні та соціальні фактори, що зумовлюють виникнення та поширення нових інфекцій; - сучасні уявлення про епізоотичний процес і його особливості при емерджентних інфекціях; - методи епізоотологічного нагляду, моніторингу й оцінки ризиків; - принципи біобезпеки, біозахисту та міжнародні стандарти контролю інфекційних хвороб; - роль міжнародних організацій (WOAH, FAO, WHO, EC) у системі глобального контролю емерджентних інфекцій;

	- значення концепції «Єдине здоров'я» (One Health) у протидії поширенню нових інфекційних хвороб.
вміти:	аналізувати епізоотичну ситуацію та виявляти фактори ризику занесення/поширення емерджентних інфекцій; - використовувати інформаційні бази даних міжнародних організацій (OIE-WAHIS, FAO EMPRES-i тощо) для моніторингу хвороб; - застосовувати сучасні методи діагностики та підтвердження емерджентних інфекційних хвороб; - розробляти плани профілактики та заходи контролю в умовах спалаху; - виконувати практичні заходи з біобезпеки та біозахисту у тваринницьких господарствах; - працювати у складі міждисциплінарних команд (ветеринарні, медичні, екологічні служби) при загрозі поширення емерджентних інфекцій; - приймати рішення у нестандартних ситуаціях, пов'язаних із появою нових інфекцій, та оцінювати їхній економічний і соціальний вплив.
Окрім цього передбачено формування соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку. Зокрема: самопрезентація в новому колективі, здатність керувати емоціями, уміння реагувати на критику, творче мислення, робота в команді, знання професійної етики, міжособистісне спілкування, відповідальність (soft skills); системне мислення, компетентність випередження, нормативна компетентність, компетентність співпраці, компетентність самоусвідомлення, компетентність критичного мислення (greencomp).	
6. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), самостійна робота (СР).	
7. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемнопошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання поставлених завдань, самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висунення вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
8. Методи та критерії оцінювання	
8.1 Критерії оцінювання	
В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів. На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю.	

Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах відповідає оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201> та робочої програми з даної дисципліни.

8.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), індивідуальні завдання (реферати), самоконтроль, самоаналіз.

9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання	Навчальний процес потребує таких засобів навчання: 1. Мультимедійне обладнання. 2. Комп'ютерна система та мережа. 3. Інструктивно-нормативні матеріали, ілюстративні матеріали. 4. Мультимедійні презентації до лекцій і лабораторних занять. 5. Методичні рекомендації до лабораторних занять. 6. Методичні матеріали для організації самостійної роботи здобувачів.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин (навчальний посібник до лекційного курсу з дисципліни «Епізоотологія та інфекційні хвороби»/ В. В. Недосєков, В.В. Макаров. НУБіП: Київ, 2010.120 с. 2. Емерджентні інфекції https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/26427/69382/Emerdzhentni-infektsii.pdf?utm_source=chatgpt.com 3. Коронавірус та інші емерджентні інфекції https://umj.com.ua/uk/publikatsia-175048-koronavirus-ta-inshi-emerdzhentni-infektsiyi?utm_source=chatgpt.com 4. Емерджентні вірусні захворювання тварин та прогнозування біоризиків https://vetbiotech.kiev.ua/uk/arhiv/31-29/323-klestova-z-s?utm_source=chatgpt.com 5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/ 6. Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2025/opp-m-vet.pdf?v=03